

Szebb időskort biztonságban

Beischlagné Kerti Ilona vagyok, Soltvadkerten az Egyesített Szociális Intézményben dolgozom. Munkám mellett a Wesley János Lelkészképző Főiskola, Ált. Szoc. Munkás Szakán tanulok, 4. éves hallgatóként.

18 évet dolgoztam az idősellátás különböző területein, ahol kollégáimmal mindig arra törekedtünk, hogy a lehetőségekhez képest minél többet tudjunk nyújtani, elhivatottsággal végezve feladatainkat.

Szakedolgozatom témájaként is ezt a területet választottam, amiből most szeretnék megosztani egy rövidebb, átformált változatot az érdeklődőkkel.

Előadásom címe: Szebb időskort biztonságban

Szó lesz:

- az időskor gerontológiai, szociológiai jellemzőiről,
- röviden visszatekintek, hogyan valósult meg az idősellátás a múltban,
- a soltvadkerti nyugdíjas népestről korosztályok és nemek szerinti megoszlás tekintetében,
- az egészségügyi jellemzőkről,
- az idősellátás helyileg megvalósuló formáiról, és azokról a perspektívákról, amelyek felé jó lenne haladni annak érdekében, hogy időseink itt Soltvadkerten minél gondtalanabb, szebb és teljesebb életet élhessenek.

Hogy tulajdonképpen miért is van szükség az idősök segítésére, ellátására?

A gerontológia tudománya foglalkozik az öregedéssel járó folyamatokkal, az idősödő szervezet változásaival. Ezek a változások határozzák meg azokat a feladatokat, melyeket az idősök mellé állva a családnak, a társadalomnak fel kell vállalni.

Az időskor határát a gerontológusok 60 év körülre helyezik, természetesen ez az

időpont nem jelölhető meg határozottan. Az öregedés folyamata már sokkal korábban megindul. Harminc éves korunk körül elérjük teljesítőképességünk maximumát, ettől kezdve lassú hanyatlás indul meg szervezetünkben. Az öregedés génjeinkben van kódolva, de befolyásolja az életmód, a szervezetet az életút során ért károsító tényezők is.

Az idősödő ember energiakészlete fogy, ugyanahhoz a tevékenységhez sokkal nagyobb erőfeszítésre és több időre lesz szüksége. Kevésbé aktív, egyre több segítségre szorulhat.

A fiatal korhoz képest a szervezet összes vízmennyisége csökken, ez minden szerv rugalmasságára kihat.

A csigolyák közötti porckorong is egyre kevesebb vizet tartalmaz, ezért csökken a testmagasság. Mint a szervezet egésze, úgy a szemlencse is veszít rugalmasságából, és ez egyre fokozódó látásromláshoz vezet. Legtöbb idős távollátóvá, majd tompalátóvá válik. A szaglás, az ízérzékelés sem marad a fiatalkori, a hallás is romlik. A csontok törékenyebbé válnak, az izomtömegek csökkenése miatt gyengévé válik az idős ember. A szív és érrendszer működése is hanyatlak.

A személyiség változásában is az idősekre általában jellemző vonásokat figyeltek meg a kutatók: -az idős ember alapvető személyiségvonásai kiéleződnek.

-Gyakoribbá válnak a testi megbetegedések, és ezek gyakran együtt járnak a lelki működés megrendülésével.

-Az alkalmazkodási képesség csökken, az idős ember lelkileg is sérülékenyebbé válik, általában nehezen tűr minden változást. Találó a mondás: „öreg fát nehéz átültetni”.

-Aki fiatal korban gazdag ismeretanyagra tesz szert, jellemzően jobban átvészeli az időskori testi és lelki kríziseket.

Egyénenként nagyon nagy eltéréseket láthatunk, amikor ezeket a folyamatokat vizsgáljuk.

Mit tehetünk annak érdekében, hogy minél tovább frissek, és fiatalok

maradjunk?

-Fedezzük fel, és igyekezzünk értékelni az élet adta örömeit. Kerüljük a lelki kríziseket, változtassuk pozitív irányba, ami megváltoztatható, ami pedig nem, azt fogadjuk el.

-Törekedjünk a megfelelő minőségű és mennyiségű táplálkozásra, együnk minél több zöldséget, gyümölcsöt, fogyasszunk naponta 2-2,5 liter vizet.

-Kerüljük a dohányzást, a túlzott alkoholt, kávé fogyasztást.

-Tartsuk fenn fizikai aktivitásunkat, mozogjunk minél többet a friss levegőn.

-A megerőltető fizikai terhelés, az alvásszükséglet nem megfelelő kielégítettsége, a szélsőséges hőmérsékleti tényezők kedvezőtlenül hatnak szervezetünkre.

-A szellemi frissesség fenntartásának elengedhetetlen feltétele hogy egy élethosszon át, törekedjünk ismereteink bővítésére.

Az idősellátás feladatát abban látom, hogy az elszigetelődés, a magány oldásával, a közösségi lehetőségek biztosításával, az aktivitás állapothoz mért serkentésével, egészségneveléssel segítsünk az öregedés lassításában, megfelelő mederben tartásában. Megadjuk azt a segítséget, amire a csökkenő, kieső funkciók miatt szüksége van az idős embernek.

Megértéssel, szeretettel viszonyuljunk hozzájuk. Nem csak adhatunk, hanem nagyon sokat kaphatunk is tőlük, ha elfogadjuk, átmentjük az idősektől azt a bölcsességet, tapasztalatot, amivel ők az életükben gazdagabbá lettek, amiből mi is épülhetünk.

Ma a fejlődő országokban magas a születési arányszám, míg az iparilag fejlett országokra az öregek abszolút és relatív számának növekedése a jellemző. A kihívásokra gyors válaszokat kellene adni, hiszen az elöregedés folyamatának felgyorsulását tapasztaljuk.

A szakemberek jóslatai szerint az idősek (65-79) száma Európában 2010 után méginkább növekedni fog, és e tendencia körülbelül 2030-ig folytatódik majd.

A fejlettebb európai országok nyugdíjasainak egészségi állapota, anyagi helyzete várhatóan javulni fog, az idős korosztály egyre szívesebben választja majd a más régiókban, vagy országokban való letelepedést. A mobilitás immár nem csupán a fiatal korosztály kiváltsága lesz. Az idősek fogyasztása új javak és szolgáltatások felé fordul, és aktívan részt kívánnak majd venni a társadalmi életben, különösen az egyesületi szektorban.

Úgy gondolom, a magyar nyugdíjasok nagy részének óriási változásokon kell keresztülmennie ahhoz, hogy ez ránk is igaz legyen, és ehhez gazdasági, társadalmi változások is szükségesek lennének. A nagyvárosi emberek talán rugalmasabbak, talán mobilabbak is. A jövő nyugdíjasa biztos sok mindenben másabb lesz, mint a mai, de most az időseink többségére még a röghözkötöttség jellemző. A legidősebb generációból élnek ma még olyanok, akik a falujuk határát egész életükben is alig lépték át. Sajnos a régen működő egymásra figyelés a családokban, vagy a szomszédok között már egyre kevésbé működik. Egyelőre azt látom, hogy a fiataloknak kell egyre mobilabbnak lenniük, hogy fenntarthassák magukat, hogy családalapításukhoz lehetőséget tudjanak teremteni. Ezzel, az idősek egyre elhagyatottabbá válnak. Összeszoruló szívvel látom azokat a kiürülő falvakat, ahol már szinte csak az idős generációk élnek. Munkám során is azt tapasztaltam, hogy nem egy tanyán élő 80 év feletti idős ember választja inkább megszokott otthonában a magányt, olyan elhagyatott környezetben, ahol sem szomszéd, se család még a közelben sincs. Jó esetben a vízhez való hozzájutás fűrott kútból megoldott, esetleg már villany is van, rosszabb esetben ez sem biztosított. Szerencsére egyre inkább alakulnak a tanyagondnoki szolgálatok, úgy tűnik, a szociálpolitika támogatja házigondozás fejlesztését.

Az ellátásban dolgozók nagy gondja és tehetetlensége akkor jön, amikor ezek az idősek teljesen leesnek lábról. A kórházak vagy be sem fogadják, vagy napok alatt kiadják a „csak ápolásra szoruló” időst. Egy teljes ellátást igénylő ember számára a fent említett szolgáltatások már nem elégségesek.

A bentlakásos intézmények **az alacsony jövedelmű idősek** számára az elmúlt

években csak hosszas, néha több éves várakozás után váltak elérhetővé. Megyénkben Lajosmizse, és Bácsborsód azok a kijelölt szociális otthonok, ahova ezeket az embereket elhelyezhették volna. Sok esetben már nem érték meg, hogy a várólista elejére érhessenek.

A népesség előregedése Soltvadkerten is megfigyelhető tényező. A város lakóinak száma sajnos folyamatosan csökkenő tendenciát mutat, ma körülbelül **7666** fő.

Jellemző adat, hogy amíg a 2007-es évben 68 gyermek született, az elhalálozottak száma 96 fő volt.

Bemutatnánk egy táblázatot a nyugdíjas lakosságról a nemek és korosztályok megoszlása szerint:

életkor	nő	férfi	összesen
62	49	35	84
63	64	39	103
64	40	36	76
65	46	40	86
66	38	24	62
67	41	28	69
68	34	31	65
69	37	26	63
70	55	20	75
71	31	21	52

72	23	19	42
73	37	16	53
74	34	24	58
75	33	22	55
76	26	20	46
77	28	17	45
78	42	22	64
79	30	22	52
80	22	12	34
81	31	10	41
82	26	8	34
83	13	11	24
84	27	9	36
85	22	11	33
86	16	9	25
87	18	5	23
88	9	3	12
89	7	1	8
90	8	2	10

91	5	-	5
92	3	3	6
93	1	3	4
94	2	-	2
95	2	1	3
96	-	-	-
97	-	-	-
98	1	-	1
99	2	-	2
Összesen	903	550	1453

A szám adatok szerint a lakosság megközelítőleg 19 %-a a 62 év feletti korosztályhoz tartozik. Ez a szám adat azonban nem tartalmaz minden nyugdíjast, és a rokkantnyugdíjasokat, a fiatalabb fogyatékkal élőket sem. Bár idősellátásról beszélünk, de ellátási feladataink rájuk is kiterjednek.

A táblázatból kitűnik, hogy majdnem kétszer több az idős nő, mint a férfi. Ez arra enged is következtetni, és a tapasztaltak is azt támasztják alá, hogy sokan élnek özvegyen, magányosan.

Jellemzően mezőgazdasági múltú település vagyunk, bár a korábbi években az ipari termelés is sok családnak jelentette a megélhetés egy részét. Az itt élő emberek erejük kizsigerelésével rengeteget dolgoztak, ritkán került sor pihenésre, rekreációra. Természetesen volt ennek sok jó oldala is. A település és lakossága szépen fejlődött. Jellemző volt a családok összefogása, megvalósult a gyerekek munkára nevelése.

A megfeszített munka, a mezőgazdaságban használt vegyszerek, az életmód, otthagyták nyomukat az emberek szervezetében. Már a fiatal nyugdíjasok közül is nagyon sokan szív és érrendszeri betegségekkel terheltek, mozgásszervi problémáktól szenvednek. Gyakoriak a lelki zavarok, a depresszió, ami közvetetten felgyorsítja a demencia folyamatát is. Ezek vonzata többek között az egészségügyi ellátásra való fokozott rászorultság, a magas gyógyszerfogyasztás, a szociális ellátások szükségessége.

A lakosság nagy százaléka kevés biztosítási idővel, alacsony jövedelmekkel vonult nyugdíjba. A publikációk szerint az átlagnyugdíj Magyarországon 2008-ban 85 000 Ft körül alakul. A helyi ellátórendszerben megjelenő nyugdíjasok jövedelmei alapján becsült adatok szerint helyileg nagyon messze elmaradunk az országos átlagtól. Ez nehézséget jelent az egyén létfenntartásában, de fokozott terhet ró az ellátásra is, hiszen a térítési díjakkal jelentős támogatást kell nyújtani.

A gondoskodás, gondozás gyakorlata egyidős az emberiséggel. Két életszakaszban az embernek feltétlen szüksége van a gondoskodásra, ez a csecsemő és gyermekkor, és az élet utolsó szakasza, az öregkor. Gondoskodást igényelnek a szülő nők, a beteg emberek is.

A különböző korok, és különböző kultúrák embere társadalmi berendezkedésétől, fejlettségétől, szokásrendjétől függően viszonyult az átlagtól eltérő, beteg, idős, mások segítségére szoruló emberhez.

Magyarországon az volt a jellemző, hogy az idős ember együtt élt családjával, és lehetőségeikhez mérten gondoskodtak róla. Azoknak az időseknek a léte vált bizonytalanná, akiknek nem volt családjuk, vagy a család kiteszította őket. Ők, amíg bírták, munkájukkal tartották el magukat, sokuk koldulni kényszerült.

A magukra maradt betegek, öregek ellátását hosszú ideig az egyház vállalta fel. A rászorulókat kórházakban, ispotályokban, aggmenházakban látták el. A fent említett nagyobb intézményeken kívül említést kell még tenni a kisebb falvakban is létező szegényházakról, szegényszobákról.

A soltvadkerti szegényház működéséről érdekes információkhoz jutottam Lehoczky János bácsival készített interjúm során. A 93 éves korában még nagyon aktív, szellemi frissességgel megáldott idős ember mondandójából a következő részt idézem:

„Az I. Világháború pusztítása sokféle áldozatot követelt. A gyermekeiket elvesztett öregek, nyomorultan, visszatérő katonák, hajléktalanná vált árvák és özvegyek segítségre szorultak. A szegénység ma már elképzelhetetlen méreteket öltött a két világháború között.

-Milyen segítséget kaptak Soltvadkerten a rászoruló emberek?

-A legszerencsétlenebb nincsteleneket a szegényház fogadta be. Ez egy öreg tanácsi épület volt, ami a falu Kiskőrös felőli szélén állt. Nemcsak időseket fogadott be, voltak ott rokkantak, fedél nélkül maradt szegények, betegek is. Általában tízen, tizenketten laktak a szegényházban.

-Miből tartották magukat fenn az ott élő emberek?

-Az időtájt a szegény is segítette a még elesettebbeket. Jók voltak akkor egymáshoz az emberek. Élelmet helyi adakozásból kaptak a szegényháziak, aki még valamennyire munkaképes volt, igyekezett valamit dolgozni is az adományért. Szokás volt, hogy a piacon kimaradt árut az emberek a szegényháznak adták. Szarvaskúton élt egy Varjú István nevű ember, aki minden évben egy malacot adományozott a szegényháznak. Ezt az ott élők felnevelgették, majd közösen elfogyasztották.

Volt, aki a venyigét hordta oda a szőlőjéből, vagy néhány kiszáradt fadereket. A fiatalok évente „Rózsabálat” rendeztek, és az onnan befolyó adományokat a szegényháznak juttatták. A helyi „Gerspan” vendéglő is jónéhányszor jóllakatta őket.

-Betegség esetén kaptak-e orvosi ellátást?

-Hetente járt ki az orvos, az ellátás ingyenes volt. Azok az otlakók, akik még jobban bírták magukat, gondoskodtak a betegek, öregek ápolásáról...”

Magyarországon 1945-ben kormányrendeletben rögzítették, hogy a szociális gondoskodás állami feladat.

Ma az ellátásokat

1. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
2. A személyes gondoskodást nyújtó intézmények szakmai feladatairól, működésük feltételeiről szóló 1/2000 SzCsM rendelet szabályozza.

Az időseket leginkább érintő, **rászorultságtól** függő **pénzbeli és természetbeni támogatási lehetőségek:**

időskorúak járadéka

lakásfenntartási támogatás az

közgyógyellátás

ápolási díj

átmeneti segély

temetési segély

köztemetés

egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A szociális törvényben szabályozott **személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások** közül a következők valósulnak meg Soltvadkerten:

Az első személyes gondoskodást nyújtó intézmény 1968-ban kapta meg működési engedélyét. Az egykori „Öregek Napközi Otthona” az akkori kultúrház egy kis helyiségében látta el időseit. Az engedélyezett létszám 20 fő volt. Később ez az intézmény felvállalta a házi segítségnyújtást is. Ellátottaival együtt háromszor költözött, és próbált a település idősei számára egyre szebb környezetet, és jobb feltételeket biztosítani.

2003-ban a helyi szociális szférának az összevonásával létrejött a ma is működő **Soltvadkert Város Önkormányzat Egyesített Szociális Intézménye, Szociális Szolgáltató Központ, amely intézmény Soltvadkert, Szentháromság u. 1. sz. alatt működik.**

Megvalósuló ellátási formák:

- a) Nappali ellátás (Idősek Klubja)
  - b) Házi segítségnyújtás
  - c) Családsegítés
  - d) Szociális étkeztetés
- +Gyermekjóléti Szolgálat

Városunk egyesített szoc. intézménye a város központjában működik, a szolgáltatást igénybe vevő klubtagjaink önállóan is bejárhatnak, de a gépkocsival történő szállítás is rendelkezésére áll azoknak, akik ezzel élni kívánnak.

40 fővel működünk, eléggé idős, beteg emberek veszik igénybe nálunk ezt a szolgáltatást, de örömmel tapasztaljuk, hogy az utóbbi hónapokban több fiatalabb, aktívabb tag is csatlakozott hozzánk.

Az ellátottak általában már reggelizés után jönnek be az intézménybe, esetleg gyümölcsöt, tízórait hoznak magukkal. Az ebéddel való ellátásról gondoskodunk.

A gondozónők bevásárolnak azok részére, akik ezt saját maguk nem tudják megoldani. Adottak a tisztálkodás lehetőségei is, indokolt esetben az ellátottak ruhaneműinek mosását is felvállaljuk. Biztosítottak a feltételek pihenésre, tévészésre, meghitt beszélgetésekre is. Az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutást, gyógyszerrel való ellátást szükség szerint segítjük. Igyekszünk minél értékesebb tartalommal megtölteni az együtt töltött napokat, minél színesebb programokkal fenntartani időseink aktivitását.

Rendszeresen ünnepeljük a névnapokat. Van, aki saját készítésű süteménnyel vendégeli meg társait. Az ilyen, és ehhez hasonló tevékeny megnyilvánulásokat

örömmel fogadjuk. Az ünnepek alkalmaira műsorokat szervezünk, kisebb ajándékokkal kedveskedünk ellátottainknak. Évről évre megrendezzük tóparti majálisainkat, ahol a bográcsos pörköltevés után élőzene mellett gyakran még azok táncrea is perdülnek, akik egyébként bottal járnak. Kapcsolatot tartunk más klubokkal is, jövő héten Kiskőrösre megyünk, ahol közös farsangi mulatságon veszünk részt. Időseink jelmezzel, humoros kis műsorral is készülünk erre az alkalomra.

Szociális étkeztetést biztosítunk azoknak rászorulóknak, akik ezt önmaguk, és eltartottaik részére nem tudják biztosítani. Az étkeztetés történhet helyben, saját elszállítással, vagy az intézmény is kiszállítja az ebédet indokolt esetben.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybevenni kívánó, és arra jogosult személy saját lakókörnyezetében biztosítjuk az önálló életvitel fenntartásához szükséges ellátást.

A házi segítségnyújtás körébe tartozó tevékenységek a következők:

- alapvető gondozási, ápolási feladatok ellátása
- segítségnyújtás a higiénia megtartásában, ruhaneműk tisztántartásában
- közreműködés az ellátást igénybevevő háztartásának vitelében, élelemmel való ellátás, bevásárlás, gyógyszerellátás biztosítása, ügyintézkésekben való részvétel
- egészségügyi és egyéb szociális ellátáshoz való hozzáférés segítése
- külső kapcsolatok ápolása, mentális segítségnyújtás
- a környezet rendbentartásának megszervezése egyéni szükséglet szerint. Szigorodtak a bekerülés feltételei a házigondozás, és a szociális otthoni ellátás esetében is, de az idő rövidege miatt ezekre most nem térek ki.

A város központjában elhelyezkedő másik időseket ellátó szoc. létesítmény a **Soltvadkerti Református Idősek Otthona, amely intézmény a Kossuth u. 14. sz. alatt működik.** 2004. szeptember 1-én az épület és a működtetés a református egyház tulajdonába került. Emelt szintű szociális otthonként kezdte meg a szolgáltatást.

Ma már itt is működik **Idősek Klubja** 30 fővel. Ide kicsit fiatalabb korcsoport jár. Ők is rendszeres programokkal, gyógytornával, kirándulásokkal, színházlátogatással színesítik nyugdíjasaik életét.

Jelenleg fő profil a **szociális otthonként** nyújtott szolgáltatás.

Felekezetek szerinti hovatartozás tekintetbevétele nélkül biztosított a bejutás, amennyiben az igénylő az egyéb feltételeknek megfelel.

A felvételt megelőzően előgondozás történik, lehetőség van rá, hogy az ellátást igénybevenni kívánók akár családjukkal együtt látogassák meg az intézményt, szerezzenek személyes tapasztalatot az ott folyó életről.

A térítési díj 2007-ben itt 63 000 Ft volt a bentlakásos részen.

A beköltözők behozhatják saját megszokott bútordarabjaikat, de berendezett szobát is kaphatnak.

Az ellátás tartalmaz napi háromszori étkezést, szükség szerint ruhaneműt, textíliát. Heti két alkalommal jár gyógytornász, a házi orvos hetente 2-szer rendel. Huszonnégy órában szakképzett személyzet áll rendelkezésre. Az idősek gyógyszerellátásáról az intézmény kereteiből gondoskodnak, biztosítják a teljeskörű egészségügyi ellátáshoz való hozzájutást. Maximálisan támogatják, hogy a hozzátartozók akár aktívan is részt vegyenek az intézmény életében, minél gyakrabban látogassák szeretteiket a nap bármely szakában, este nyolc óráig.

A kétszintes épületben 40 lakószobát alakítottak ki. Jelenleg **48 fő** ellátásáról gondoskodnak, ebből **13 férfi 35 nő**.

A lakók átlagéletkora **76 év**.

50%-uknál elmondható, hogy erősen deméntálódott. Náluk még intenzívebb odafigyelésre, speciális gondoskodásra van szükség. Az intézmény akadálymentes, az idősek mozgását lift segíti.

Törekcsenek arra, hogy az ellátottak aktivitását fenntartsák, elégedett, jó hangulatú légkörben teljen a nap. Természetesen itt is megfigyelhető az emberi természet sokszínűsége, és az idős embereknél ez még élesebben előtérbe kerül. Mindenkinek

igyekeznek tiszteletben tartani személyiségét, a lakóikat segítik a lelki problémák feldolgozásában.

Soltvadkerten jól működő civil szervezeteink is vannak. Érdeemes élni azokkal a lehetőséggel is, amit ezek a szerveződések kínálnak. Sok ember nyugdíjas korára éri el azt az anyagi biztonságot, és akkor rendelkezik annyi szabadidővel, hogy kirándulhasson, szórakozhasson, megvalósítsa azt, amire munkában töltött évei alatt nem volt lehetősége.

A cél mindenképpen az lenne, hogy idős korban is minél tovább élhessünk aktív életet, saját megszokott környezetünkben, vagy családjunk körében, de amikor bentlakásos ellátási forma válik szükségessé, **minden rászoruló, mielőbb hozzájusson.**

A hazai lakásviszonyok sem méreteiket, sem kialakításukat tekintve nem könnyítik meg az időskori önellátást. A lépcsők, a küszöbök, a magas fürdőkád, a csúszós aljzat megnehezítik az idős ember mindennapjait. Egyes nyugati országokban már úgy tervezik az ingatlanokat, hogy azok az időskori lakhatás kívánalmainak is megfeleljenek.

Helyileg nagy előrelépést jelentene, ha létrejöhetne a **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás**. A pár évvel ezelőtti felmérések szerint igény lett volna rá, de ma az ellátási forma létrehozásának és működtetésének jelentős költségvonzata lenne. Létrejöttével azonban biztosíthatnánk, hogy a szolgáltatást igénybevevők jelzése után fél órán belül otthonukba érkezzen a gondozó, vagy más szükséges segítség. Így az idősek sokkal nagyobb biztonságban érezhetnék magukat. Reméljük, hogy gazdaságilag kedvezőbb éveket is megélünk, és lakóhelyünkön is elérhetővé válik ez a szolgáltatás.

Minden idősünknek tevékeny szép öregkort kívánunk elsősorban családjuk körében, és emellett, vagy ennek híján intézményeink igénybevételeivel.